

Από το PECS στη Συσκευή Παραγωγής Ομιλίας: Οδηγίες και Συστάσεις για μία Επιτυχή Μετάβαση

Δήλωση Θέσης:

Η θέση της Pyramid Educational Consultants όσον αφορά τη χρήση συσκευών παραγωγής ομιλίας (ΣΠΟ) συμπεριλαμβανομένων εφαρμογών σε tablets, είναι ότι αυτό που είναι καλύτερο και επιστημονικά τεκμηριωμένο στην εκπαίδευση της λειτουργικής επικοινωνίας και της κοινωνικής αλληλεπίδρασης σε άτομα με ΔΑΦ που δεν έχουν ομιλία είναι να ξεκινάει η παρέμβαση με το PECS, και να γίνεται μετάβαση σε μία ΣΠΟ μόνο αφού έχουν εδραιωθεί οι δεξιότητες αυθόρμητης, λειτουργικής επικοινωνίας με τη χρήση εικόνων και ο μαθητής έχει κατακτήσει το Στάδιο IV του πρωτοκόλλου του PECS. Αυτή η σειρά διασφαλίζει ότι ο μαθητής έχει κατακτήσει την αυτόνομη κοινωνική προσέγγιση, τη διάκριση εικόνων, την επιμονή στην επικοινωνία και τη δόμηση προτάσεων με πολλές εικόνες.

Εισαγωγή

Το Σύστημα Επικοινωνίας μέσω Ανταλλαγής Εικόνων (PECS®) είναι ένα επιστημονικά τεκμηριωμένο σύστημα εναλλακτικής/επαυξητικής επικοινωνίας που επιλέγεται συχνά ως επικοινωνιακή παρέμβαση σε μαθητές με αυτισμό και άλλες πολύπλοκες επικοινωνιακές ανάγκες που δεν αναπτύσσουν την λεκτική επικοινωνία. Οι λογοθεραπευτές και άλλοι πάροχοι κλινικών/εκπαιδευτικών υπηρεσιών συχνά σχεδιάζουν τη μετάβαση από το PECS σε μία συσκευή παραγωγή ομιλίας (SGD) για μακροχρόνια χρήση αφού οι μαθητές προχωρήσουν επιτυχώς στο πρωτόκολλο του PECS, ιδιαίτερα για εκείνους τους μαθητές που δεν αναπτύσσουν την ομιλία μετά από εκτεταμένη χρήση του PECS και συμπληρωματικών παρεμβάσεων. Στο παρόν έγγραφο, παρουσιάζουμε και περιγράφουμε συστάσεις για τις βέλτιστες πρακτικές που σχετίζονται με αυτή τη μετάβαση, από την αξιολόγηση του μαθητή και της συσκευής μέχρι τον σχεδιασμό και την αξιολόγηση της επιτυχούς αυτόνομης χρήσης της ΣΠΟ.

Όταν σκεφτόμαστε να υιοθετήσουμε ή να μεταβούμε σε ένα σύστημα επικοινωνίας, είναι σημαντικό να λάβουμε υπόψη τον ορισμό της επικοινωνίας. Η επικοινωνία περιλαμβάνει μία συμπεριφορά που απευθύνεται σε ένα άλλο άτομο, το οποίο με τη σειρά του μεσολαβεί για την πρόσβαση στον ενισχυτή, που μπορεί να είναι απτός (π.χ. ένα αντικείμενο ή δραστηριότητα) ή κοινωνικός (π.χ. από κοινού προσοχή). Ιδιαίτερα σημαντικό για τα άτομα με αυτισμό ή άλλες πολύπλοκες επικοινωνιακές ανάγκες, είναι το ότι η επικοινωνία πρέπει να ξεκινάει αυθόρμητα και να ολοκληρώνεται ανεξάρτητα προκειμένου να είναι αποτελεσματική σε πραγματικές συνθήκες. Ενώ η διδασκαλία αυτών των δεξιοτήτων με τη χρήση συσκευών υψηλής τεχνολογίας είναι εφικτή, εκτεταμένες πειραματικές έρευνες έχουν ήδη αποδείξει ότι η εκπαίδευση στο PECS έχει ως αποτέλεσμα την ταχεία αύξηση της αυθόρμητης και λειτουργικής επικοινωνίας με τη χρήση εικόνων στα περισσότερα παιδιά με αυτισμό και συναφείς αναπτυξιακές διαταραχές. Η πειραματική έρευνα υποδεικνύει επίσης ότι η εκπαίδευση στο PECS παράγει αξιοσημείωτα θετικά αποτελέσματα στην ομιλία και την κοινωνική ανάπτυξη σε μερικά παιδιά με αυτισμό. Ειδικότερα, πρόσφατες έρευνες υποδεικνύουν ότι το PECS είναι εξίσου αποτελεσματικό για τη διευκόλυνση της

ομιλίας σε σύγκριση με προσεγγίσεις που βασίζονται περισσότερο στην ομιλία σε μικρά παιδιά με αυτισμό που εμφανίζουν πολύ λίγες προφορικές λέξεις. Επομένως, η θέση μας είναι ότι η καλύτερη και επιστημονικά τεκμηριωμένη πρακτική για παιδιά με αυτισμό που δεν μιλούν, είναι να ξεκινάμε την εκπαίδευση στο PECS και να μεταβαίνουμε σε μία ΣΠΟ μόνο αφού έχουν εδραιωθεί οι δεξιότητες αυθόρμητης και λειτουργικής επικοινωνίας με βάση τις εικόνες μέσα από το πρωτόκολλο του PECS. Οι παρακάτω κατευθυντήριες γραμμές έχουν σχεδιαστεί για να υποστηρίξουν την επιτυχή μετάβαση από το PECS στην ΣΠΟ σε μαθητές με αυτισμό και άλλες πολύπλοκες επικοινωνιακές ανάγκες.

Η Pyramid Educational Consultants δεν υποστηρίζει ούτε συστήνει κάποια συγκεκριμένη συσκευή παραγωγής ομιλίας ή εφαρμογή για tablet. Αντίθετα, η σύσταση μας είναι να αξιολογήσετε τις τρέχουσες δεξιότητες PECS του ατόμου και να επιλέξετε την ΣΠΟ ή εφαρμογή tablet που θα ταιριάζει καλύτερα στις τρέχουσες επικοινωνιακές δεξιότητες και που θα επιτρέψει την συνεχή ανάπτυξη της γλώσσας.

Συστάσεις και Κατευθυντήριες Γραμμές για τις Βέλτιστες Πρακτικές

Αξιολόγηση του Μαθητή πριν τη Μετάβαση

Ως γενική οδηγία, συνιστούμε να μη γίνεται μετάβαση από το PECS σε μία ΣΠΟ πριν ο μαθητής κατακτήσει τα στάδια I ως και IV του εκπαιδευτικού πρωτοκόλλου του κλασσικού PECS. Η ολοκλήρωση του σταδίου IV διασφαλίζει την κατάκτηση των ακόλουθων δεξιοτήτων PECS, τις οποίες θεωρούμε και προϋποθέσεις για την μετάβαση σε μία ΣΠΟ. Ειδικότερα, συνιστούμε πριν η ομάδα εξετάσει την μετάβαση σε μία ΣΠΟ, ο μαθητής να έχει εδραιώσει στο ιστορικό του την αυθόρμητη και ανεξάρτητη χρήση των ακόλουθων δεξιοτήτων με το Βιβλίο PECS.

- Επιμένει στον εντοπισμό και στην προσέγγιση συντρόφων επικοινωνίας σε όλα τα περιβάλλοντα
- Διακρίνει εικόνες σε μία διάταξη 20 εικόνων
- Περιηγείται από σελίδα σε σελίδα καθώς δομεί τη Βάση Πρότασης
- Δείχνει με τον δείκτη μεμονωμένες εικόνες κατά την ανταλλαγή της Βάσης Πρότασης

Σύσταση 1: Δείγμα Επικοινωνίας/Γλώσσα PECS.

Συλλέξτε ένα δείγμα επικοινωνίας/γλώσσας μέσω παρατηρήσεων που διεξάγονται σε αρκετές ημέρες και περιλαμβάνουν (α) τον συνολικό αριθμό εικόνων που χρησιμοποιούνται επί του παρόντος, (β) τον μέσο όρο του αριθμού εικόνων που χρησιμοποιούνται ανά πρόταση, (γ) τη μεγαλύτερη σε μήκος πρόταση που χρησιμοποιεί, (δ) τη συχνότητα των επικοινωνιακών δράσεων μέσω PECS ή άλλης επικοινωνίας χωρίς τεχνολογία που εμφανίζονται σε μία ημέρα, (ε) την ταχύτητα αυθόρμητων έναντι καθοδηγούμενων χρήσεων του PECS και (στ) τον μέσο χρόνο ή αριθμό βημάτων που χρειάζονται για να ολοκληρωθεί μία επικοινωνιακή ανταλλαγή με βάση το PECS. Λάβετε υπόψη όλες τις εικόνες στο βιβλίο PECS του μαθητή, ακόμη και εικόνες που χρησιμοποιούνται περιστασιακά.

Σκεπτικό: Σε κάθε επικοινωνιακή μετάβαση, η υπεύθυνη ομάδα έχει ηθική ευθύνη να σχεδιάσει τη μετάβαση με τέτοιο τρόπο ώστε να διασφαλίζει ότι το άτομο δεν θα χάσει καμία από τις τρέχουσες επικοινωνιακές ικανότητες. Αυτός ο στόχος ισχύει ιδιαίτερα για άτομα που έχουν μόνο ένα περιορισμένο ρεπερτόριο λειτουργικών και αυθόρμητων δεξιοτήτων επικοινωνίας. Η συλλογή και η συνεκτίμηση αυτού του γλωσσικού δείγματος εξασφαλίζει ότι η ομάδα διαθέτει ένα πλήρες και αντιπροσωπευτικό δείγμα των σημερινών πραγματικών επικοινωνιακών δεξιοτήτων του εκπαιδευόμενου. Η συγκεκριμένη συλλογή και εξέταση δεδομένων αναφορικά με τους σχετικούς ρυθμούς των αυθόρμητων και των καθοδηγούμενων επικοινωνιακών δράσεων με βάση το PECS είναι ιδιαίτερα σημαντική, διότι η αυθόρμητη έναρξη επικοινωνίας αποτελεί βασικό τομέα αδυναμίας για τους μαθητές με αυτισμό και συναφείς διαταραχές επικοινωνίας. Η ομάδα μπορεί επίσης να ανατρέξει στα αποτελέσματα αυτής της αξιολόγησης ή να την επαναλάβει, όταν ο εκπαιδευόμενος έχει μεταβεί στη ΣΠΟ.

Σύσταση 2: Δεξιότητες Διάκρισης Εικόνων. Αξιολόγηση των δεξιοτήτων διάκρισης εικόνων, που θα δείχνει σαφή γνώση τουλάχιστον 20 συμβόλων σε καθεμία από τουλάχιστον τρεις σελίδες μέσα στο βιβλίο PECS.

Σκεπτικό: Η διάκριση εικόνων απαιτείται για τη χρήση μίας ΣΠΟ ως συστήματος λειτουργικής επικοινωνίας. Η έρευνα έχει δείξει ότι ανεπαρκείς δεξιότητες διάκρισης εικόνων μπορεί να οδηγήσουν σε εγκατάλειψη ή/και εσφαλμένη χρήση της ΣΠΟ από τον μαθητή (π.χ. χρήση της ΣΠΟ ως παιχνίδι, Calculator & Johnson, 2008).

Σύσταση 3: Επιμονή στην Κοινωνικο-Επικοινωνιακή Προσέγγιση. Αξιολόγηση και Σχεδιασμός σχετικά με την ικανότητα του μαθητή να γενικεύσει την ικανότητα να βρίσκει ανεξάρτητος ένα Σύντροφο Επικοινωνίας και να φέρνει τη ΣΠΟ σε αυτό το άτομο, σε μία ποικιλία περιβαλλόντων, συνθηκών και ατόμων. Εναλλακτικά, μπορεί να είναι σκόπιμο για κάποιους μαθητές ή συσκευές, ο μαθητής να βρίσκει τους Συντρόφους Επικοινωνίας και να τους οδηγεί στη ΣΠΟ.

Σκεπτικό: Η επικοινωνία είναι λειτουργική όταν χρησιμοποιείται αυθόρμητα και ανεξάρτητα από το άτομο προκειμένου να μεταφέρει αποτελεσματικά ένα μήνυμα με το οποίο θα επηρεάσει τη συμπεριφορά του Συντρόφου Επικοινωνίας. Ο εντοπισμός και η ανταλλαγή με έναν Σύντροφο Επικοινωνίας είναι ένα κρίσιμο αρχικό βήμα έναρξης σε όλες τις δεξιότητες επικοινωνίας που είναι συνήθως εξαιρετικά περιορισμένες στα άτομα με αυτισμό. Επομένως, απαιτείται προσεκτικός σχεδιασμός και μελέτη σχετικά με αυτή την πτυχή επικοινωνίας κατά τη μετάβαση σε μία ΣΠΟ. Αυτό περιλαμβάνει το να διασφαλίσουμε ότι ο μαθητής κάνει έναρξη επικοινωνίας ανεξάρτητος σε διάφορα περιβάλλοντα, συνθήκες και πρόσωπα, επιδεικνύοντας ακλόνητη επιμονή στην έναρξη και στην επιτυχή ολοκλήρωση της επικοινωνίας. Επιπρόσθετα, η ομάδα θα πρέπει να σχεδιάσει μαθήματα για την αντιμετώπιση «στρατηγικών επιδιόρθωσης» από πλευράς του μαθητή σε περιπτώσεις που η φωνή της ΣΠΟ δεν ακούγεται (π.χ. σε θορυβώδη περιβάλλοντα).

Σύσταση 4: Κατάκτηση Πλοήγησης για τη Βάση Πρότασης. Αξιολόγηση και Σχεδιασμός που σχετίζεται με την ικανότητα του μαθητή να μεταφέρει την πολλαπλών βημάτων δεξιότητα της ανεξάρτητης πλοήγησης του Βιβλίου Επικοινωνίας για τη δημιουργία μίας πρότασης με εικόνες στη Βάση Πρότασης και να χρησιμοποιεί τον δείκτη για να δείξει/αγγίξει τις μεμονωμένες εικόνες στη Βάση Πρότασης χωρίς βοήθεια.

Σκεπτικό: Η επιτυχής χρήση μίας ΣΠΟ απαιτεί την κατάκτηση μίας πολλαπλών βημάτων διαδικασίας πλοήγησης για τη δημιουργία μίας πρότασης με εικόνες. Για να ολοκληρώσει αυτό το έργο, ο μαθητής, μεταξύ άλλων δεξιοτήτων πλοήγησης, πρέπει να είναι ικανός να αγγίξει μεμονωμένες εικόνες. Επομένως, είναι σημαντικό για τον μαθητή να έχει κατακτήσει τη δημιουργία προτάσεων με εικόνες μέσω PECS καθώς και να δείχνει μεμονωμένες εικόνες στη Βάση Πρότασης, οι οποίες είναι δεξιότητες του Σταδίου IV.

Αντιστοιχίστε τις Δυνατότητες/Χαρακτηριστικά του PECS® με τις Δυνατότητες/Χαρακτηριστικά της ΣΠΟ για να Επιλέξετε την Κατάλληλη Συσκευή

Σε κάθε μετάβαση επικοινωνίας, η υπεύθυνη ομάδα έχει την ηθική ευθύνη να σχεδιάσει τη μετάβαση κατά τέτοιο τρόπο ώστε να διασφαλίσει ότι το άτομο δεν θα χάσει καμία από τις τρέχουσες ικανότητες επικοινωνίας. Αυτό ισχύει ιδιαίτερα για άτομα που έχουν περιορισμένο ρεπερτόριο λειτουργικών αυθόρμητων δεξιοτήτων επικοινωνίας. Δεδομένου ότι τα άτομα με αυτισμό αντιμετωπίζουν σημαντικές δυσκολίες με πραγματολογικές πτυχές της επικοινωνίας και ιδιαίτερα με την κοινωνικο-επικοινωνιακή προσέγγιση, είναι εξαιρετικά σημαντικό τα ζητήματα φορητότητας να μην παρεμβαίνουν στη συνεχή επικοινωνία ή να μη μειώνουν τις ευκαιρίες επικοινωνίας για τον μαθητή.

Συγκρίνετε άμεσα τις δυνατότητες της ΣΠΟ με τις τρέχουσες δεξιότητες PECS του ατόμου, προσδιορίζοντας συγκεκριμένα εάν και πώς η ΣΠΟ έχει την ικανότητα και να παρέχει στον μαθητή ένα μέσο για να μεταφέρει γρήγορα τις υπάρχουσες δεξιότητες επικοινωνίας για χρήση με τη ΣΠΟ και να συνεχίσει να επεκτείνει τις λειτουργικές του δεξιότητες επικοινωνίας και γλώσσας.

Σύσταση 5: Αριθμός και Τύπος Συμβόλων. Επιλέξτε ένα πρόγραμμα λογισμικού ή μία εφαρμογή που επιτρέπει την αναπαραγωγή όλου του λεξιλογίου που υπάρχει στο βιβλίο PECS του μαθητή, επιτρέπει τη δομή προτάσεων και θα διευκολύνει τη συνεχή ανάπτυξη της γλώσσας. Η συσκευή πρέπει επίσης να επιτρέπει στον μαθητή να έχει πρόσβαση σε όλο το λεξιλόγιο που σχετίζεται με τη συσκευή ανεξάρτητος, αντί να βασίζεται σε έναν Σύντροφο Επικοινωνίας για να αλλάξει επικαλύψεις ή οθόνες. Τα βιβλία PECS μπορούν να φιλοξενήσουν οποιοδήποτε τύπο συμβόλου. Εάν ο εκπαιδευόμενος χρησιμοποιεί έναν συνδυασμό γραμμικών σχεδίων και φωτογραφιών, η συσκευή πρέπει να μπορεί να τις φιλοξενήσει. Πολλές εφαρμογές tablet και ΣΠΟ έχουν τη δυνατότητα εισαγωγής μιας εικόνας ή φωτογραφίας από το Διαδίκτυο ή από μια προσωπική βιβλιοθήκη εικόνων που είναι αποθηκευμένη στη συσκευή. Εξετάστε το είδος του συγκεκριμένου συνόλου συμβόλων που χρησιμοποιείται αυτήν τη στιγμή στο βιβλίο PECS για να προσδιορίσετε εάν αυτό το σύνολο συμβόλων θα είναι διαθέσιμο με τη ΣΠΟ. Εάν όχι, αξιολογήστε τη

χρήση του διαφορετικού συνόλου συμβόλων από τον μαθητή αντικαθιστώντας τις εικόνες που χρησιμοποιούνται συχνά στο βιβλίο PECS με σύμβολα από το σύνολο που χρησιμοποιείται στην πιθανή ΣΠΟ. Αξιολογήστε τη χρήση του νέου λεξιλογίου με Ελέγχους Αντιστοιχίας (βλέπε Frost & Bondy, 2002).

Σκεπτικό: Η εισαγωγή μίας ΣΠΟ πρέπει να εγγυάται ότι ο μαθητής δε θα χάσει την ικανότητα να έχει ανεξάρτητη πρόσβαση σε ολόκληρο το λεξιλόγιο του PECS για να επικοινωνεί σχετικά με συγκεκριμένα αντικείμενα γεγονότα ή δραστηριότητες. Ο μαθητής του PECS μαθαίνει πρώτα να χρησιμοποιεί μεμονωμένες εικόνες, αλλά στη συνέχεια συνδυάζει πολλές εικόνες σε μία Βάση Πρότασης για να επικοινωνεί όλο και πιο περίπλοκα μηνύματα (π.χ. φράσεις, προτάσεις). Η Μετάβαση σε ΣΠΟ με φράσεις που είναι προγραμματισμένες για πρόσβαση με ένα μόνο κουμπί αφαιρεί την ικανότητα του μαθητή να συνδυάζει εικόνες σε προτάσεις που μεταδίδουν νέες ιδέες.

Σύσταση 6: Έξοδος φωνής. Η φωνή της ΣΠΟ μπορεί να είναι ομιλία που είτε έχει ψηφιοποιηθεί (έχει καταγραφεί) είτε έχει συντεθεί (έχει δημιουργηθεί από υπολογιστή). Η καταλληλότητα ηλικίας και το φύλο της φωνής θα πρέπει επίσης να ληφθούν υπόψη και μια κατάλληλη με την ηλικία και αντίστοιχη με το φύλο φωνή θα πρέπει να χρησιμοποιείται εάν υπάρχει αυτή η επιλογή. Επειδή ο εκπαιδευόμενος θα χρησιμοποιεί τη ΣΠΟ σε πολλαπλά περιβάλλοντα, σκεφτείτε εάν η συσκευή διαθέτει ρυθμιζόμενη και επαρκή ένταση ήχου για διάφορα περιβάλλοντα. Εάν η ομάδα μετάβασης προβλέπει ότι ο μαθητής θα γράφει λέξεις, τότε θα πρέπει να επιλεγεί μια συσκευή με δυνατότητες κειμένου σε ομιλία.

Σκεπτικό: Υπάρχει πολύ περιορισμένη έρευνα σχετικά με τα αποτελέσματα διαφορετικών τύπων επιλογών εξόδου φωνής ΣΠΟ στην ανάπτυξη επικοινωνίας και ομιλίας (Schlosser & Blischak, 2001). Ωστόσο, η ρυθμιζόμενη και επαρκής ένταση είναι σημαντική για την επικοινωνία σε διαφορετικά περιβάλλοντα που περιλαμβάνουν διαφορετικά επίπεδα θορύβου στο παρασκήνιο. Μια φωνή κατάλληλη για την ηλικία και αντίστοιχη με το φύλο είναι επίσης χρήσιμη στο ότι παρέχει μια πιο παρόμοια προσέγγιση φωνής με τη φωνή του μαθητή και μπορεί να θεωρηθεί πιο αποδεκτή από τους συνομηλίκους. Μέχρι στιγμής, δεν έχει αποδειχθεί καμία κατάσταση εξόδου φωνής που να βελτιώνει τις δεξιότητες επικοινωνίας ή να προωθεί περισσότερο την παραγωγή φωνής.

Σύσταση 7: Παράθυρο μηνυμάτων. Πολλές ΣΠΟ έχουν παράθυρα μηνυμάτων που παρέχουν στον χρήστη μια στατική απεικόνιση των συμβόλων που έχουν επιλεγεί κατά τη δημιουργία ενός μηνύματος. Όταν ο μαθητής πατά ένα κουμπί λεξιλογίου, είτε αυτή η εικόνα, είτε η έντυπη λέξη είτε και τα δύο εμφανίζονται στο παράθυρο μηνύματος. Είναι πολύ σημαντικό να επιλέξετε μια ΣΠΟ που θα φιλοξενήσει την εικόνα, ή και την εικόνα και τη λέξη, στο παράθυρο μηνύματος.

Σκεπτικό: Οι μαθητές που έχουν κατακτήσει το Στάδιο IV του PECS και χρησιμοποιούν διευρυμένο λεξιλόγιο έχουν μάθει να δημιουργούν μια πρόταση με εικόνες μεταφέροντας εικόνες από τις σελίδες του βιβλίου PECS στη Βάση Πρότασης. Η επιλογή παραθύρου μηνυμάτων στη ΣΠΟ είναι ένα ισοδύναμο χαρακτηριστικό και η χρήση του υποστηρίζει τον μαθητή παρέχοντας οπτικά στοιχεία κατά τη δημιουργία και διόρθωση προτάσεων. Οι μαθητές που βασίστηκαν σε αυτό σήμα οπτικής εικόνας κατά τη διάρκεια

της δόμησης των προτάσεων ενδέχεται να μην καταφέρουν να δομήσουν προτάσεις σε μια ΣΠΟ που δεν παρέχει την ίδια οπτική υποστήριξη με βάση την εικόνα κατά τη διάρκεια της δόμησης των προτάσεων.

Σύσταση 8: Διαμόρφωση οθόνης. Επιλέξτε μια συσκευή που επιτρέπει την αλλαγή του μεγέθους μιας συγκεκριμένης εικόνας και, συνεπώς, το μέγεθος του πίνακα, σε κάθε μεμονωμένη σελίδα προβολής. Πολλές ΣΠΟ προσφέρουν επίσης τη δυνατότητα επιλογής συγκεκριμένων εικόνων για προβολή σε όλες τις σελίδες, κάτι που μπορεί να είναι χρήσιμο για ορισμένους μαθητές.

Σκεπτικό: Μετά την ολοκλήρωση του Σταδίου IV, ένας χρήστης PECS έχει κατακτήσει ένα μέγεθος πεδίου 20-60 εικόνων ανά σελίδα και μπορεί να περιηγηθεί σε πολλές σελίδες αυτού του μεγέθους διάταξης. Οι περισσότερες ΣΠΟ δυναμικής οθόνης μπορούν να ρυθμιστούν ώστε να έχουν την ίδια δομή οργάνωσης. Αυτή η οπτική και λειτουργική ομοιότητα μεταξύ του βιβλίου PECS του μαθητή και της ΣΠΟ διευκολύνει την αποτελεσματική χρήση της ΣΠΟ και τη γενίκευση του συνόλου των δεξιοτήτων PECS σε επικοινωνίες που βασίζονται σε ΣΠΟ.

Σύσταση 9: Ακουστικά και Οπτικά Σχόλια. Οι ΣΠΟ έχουν συνήθως μια ποικιλία ρυθμίσεων που παρέχουν ακουστικά σχόλια (π.χ. «κλικ» ή τη φωνή που εκφωνεί τη λέξη) ή/και οπτικά σχόλια (π.χ. η εικόνα επισημαίνεται με κάποιο τρόπο ή εμφανίζεται στο τμήμα παραθύρου μηνυμάτων της οθόνης) για πατήματα κουμπιών. Η ομάδα θα πρέπει να καθορίσει ποιες επιλογές ενεργοποίησης ανατροφοδότησης προσφέρει η συσκευή και να τις συγκρίνει με αυτό που συμβαίνει όταν επιλέγεται και ανταλλάσσεται μια εικόνα PECS (π.χ. ήχοι VELCRO®). Συγκεκριμένα, ο μαθητής που χρησιμοποιεί PECS ακούει μόνο την αυτοκόλλητη ταινία κατά την κατασκευή μηνυμάτων. Ο Σύντροφος Επικοινωνίας διαβάζει τη βάση αφού ο μαθητής έχει ανταλλάξει το μήνυμα, οπότε ο εκπαιδευόμενος ακούει τα προφορικά σχόλια μόνο αφού έχει δημιουργήσει μια πρόταση και έχει κάνει επαφή με τον Σύντροφο Επικοινωνίας.

Σκεπτικό: Οι χρήστες του PECS λαμβάνουν συγκεκριμένες μορφές ανατροφοδότησης κατά τη διάρκεια της δημιουργίας των προτάσεων και της ανταλλαγής της Βάσης Πρότασης. Αυτή η άμεση ανατροφοδότηση είναι σημαντική για τον μεταβατικό χρήστη, ο οποίος πρέπει επίσης να επιβεβαιώσει ένα επιτυχώς ενεργοποιημένο κουμπί στη ΣΠΟ. Η ακουστική ανατροφοδότηση ή η απουσία της παρέχει επίσης πληροφορίες τόσο για τον μαθητή όσο και για τον εκπαιδευτή σχετικά με λάθη, όπως ανεπαρκής πίεση για ενεργοποίηση του κουμπιού ή πολλαπλές πιέσεις κουμπιού.

Σύσταση 10: Φορητότητα συσκευών επικοινωνίας. Η ομάδα θα πρέπει να αναμένει ότι ο μαθητής θα μεταφέρει τη ΣΠΟ του σε διάφορες δραστηριότητες και τοποθεσίες καθ' όλη τη διάρκεια της ημέρας του, και επίσης θα βρίσκει και θα προσεγγίζει διάφορους Σύντροφους Επικοινωνίας. Επιλέξτε μια ΣΠΟ αρκετά ανθεκτική ώστε να χρησιμοποιείται σε όλα τα περιβάλλοντα, η οποία μπορεί να αντέξει σε πτώση και στην οποία μπορεί να τοποθετηθεί μια λαβή μεταφοράς ή ένας ιμάντας. Η συμβολή από έναν εργοθεραπευτή ή φυσιοθεραπευτή είναι πολύτιμη για τον καθορισμό του καλύτερου τρόπου μεταφοράς της ΣΠΟ από τον μαθητή. Ενώ προετοιμάζεται για τη μετάβαση, η ομάδα πρέπει να διασφαλίσει ότι ο εκπαιδευόμενος κινείται ανεξάρτητα καθ' όλη τη διάρκεια της ημέρας του και δε χρειάζεται υπενθυμίσεις

ή οδηγίες για να πάρει ή να μεταφέρει το βιβλίο του PECS. Εάν αυτή η ικανότητα δεν ήταν αναμενόμενη ή δεν έχει διδαχθεί, η ομάδα θα πρέπει να αναγνωρίσει αυτόν τον περιορισμό στην αυθόρμητη και ανεξάρτητη επικοινωνία και να διδάξει την ικανότητα αυτή πριν από τη μετάβαση στη συσκευή.

Σκεπτικό: Στο Στάδιο II του PECS, ο μαθητής μαθαίνει να μεταφέρει το βιβλίο του PECS σε διάφορες δραστηριότητες και τοποθεσίες καθ' όλη τη διάρκεια της ημέρας του καθώς και να βρίσκει και να προσεγγίζει μια ποικιλία Συντρόφων Επικοινωνίας. Αυτό το στοιχείο είναι κρίσιμο για την ανεξάρτητη λειτουργική επικοινωνία, ιδιαίτερα για άτομα με αυτισμό και άλλες σύνθετες ανάγκες επικοινωνίας. Απαιτείται προγραμματισμός για τη μεταφορά αυτών των κρίσιμων πραγματολογικών πτυχών των δεξιοτήτων επικοινωνίας του μαθητή με βάση το PECS σε μία ΣΠΟ.

Διαμόρφωση και Προσαρμογή της ΣΠΟ

Οι περισσότερες ΣΠΟ επιτρέπουν την προσαρμογή ποικίλων επιλογών, όπως λογισμικό γλωσσών, οργάνωση λεξιλογίου, επιλογή συνθετικής φωνής, μέγεθος εικόνας και κατά πόσον οι εικόνες είναι διατεταγμένες σε σελίδες κύλισης ή σε διαδοχικές σελίδες. Επιλέγοντας χαρακτηριστικά διαμόρφωσης και προσαρμογής που ταιριάζουν ή υποστηρίζουν με άλλο τρόπο, τις υπάρχουσες δεξιότητες επικοινωνίας του μαθητή βάσει PECS είναι ζωτικής σημασίας για την επιτυχή μετάβαση από την επικοινωνία βάσει PECS σε επικοινωνία μέσω ΣΠΟ.

Σύσταση 11: Επιλογές φωνής. Εάν η συσκευή προσφέρει πολλαπλές φωνές, επιλέξτε μια φωνή που ταιριάζει καλύτερα στην ηλικία και το φύλο του χρήστη. Οι περισσότερες ΣΠΟ προσφέρουν επιλογές ως προς το πότε είναι ενεργοποιημένη η ομιλία έτσι ώστε ο χρήστης και ο ακροατής να ακούσουν κάθε λέξη καθώς πατιέται το κουμπί της ή όταν έχει δομηθεί ολόκληρη η πρόταση ή η ακολουθία εικόνων και ο μαθητής πατά το κουμπί μηνύματος "εκφώνηση όλων". Προκειμένου να προσομοιωθεί η χρήση PECS, συνιστούμε ο μαθητής να δημιουργήσει ένα μήνυμα στο παράθυρο μηνύματος και στη συνέχεια να ενεργοποιήσει το παράθυρο μηνύματος για να εκφωνήσει ολόκληρη την πρόταση. Εάν ο χρήστης χρειάζεται συγκεκριμένη ακουστική ανατροφοδότηση τη στιγμή που πιέζεται ένα κουμπί, τότε εξετάστε το ενδεχόμενο να χρησιμοποιήσετε και τις δύο επιλογές (δηλ. κατά τη διάρκεια της δομής πρότασης και κατά την ενεργοποίηση της πλήρους πρότασης στο παράθυρο μηνύματος). Εάν η δόμηση προτάσεων απαιτεί πλοήγηση εντός ή εκτός κατηγοριών/ φακέλων, τότε το πάτημα αυτών των κουμπιών κατηγορίας/φακέλου δεν πρέπει να παράγει εκφώνηση.

Σκεπτικό: Ο χρήστης PECS ακούει μόνο την αυτοκόλλητη ταινία κατά τη δημιουργία μηνυμάτων. Ωστόσο, ο Σύντροφος Επικοινωνίας διαβάζει τη βάση πρότασης αφού ο μαθητής έχει ανταλλάξει το μήνυμα, οπότε ο μαθητής ακούει τα προφορικά σχόλια μόνο αφού έχει δομήσει μια πρόταση και έχει έρθει σε επαφή με τον Σύντροφο Επικοινωνίας. Η ρύθμιση της ΣΠΟ για εκφώνηση της πρότασης αφού ο μαθητής ενεργοποιήσει το πλήρες μήνυμα στο παράθυρο μηνύματος παρέχει συνέπεια στη μετάβαση από τη χρήση PECS στη χρήση ΣΠΟ. Αν και μπορεί να είναι προτιμότερο ή χρήσιμο για ορισμένους μαθητές να ακούσουν την εκφώνηση κάθε επιλεγμένης λέξης και κατά τη διάρκεια της δόμησης των

προτάσεων, θα πρέπει να αποφεύγεται η εκφώνηση των ετικετών κατηγορίας/φακέλου, επειδή αυτά τα στοιχεία δεν αποτελούν μέρος της πρότασης.

Σύσταση 12: Οργάνωση λεξιλογίου. Μόλις γίνει παραλαβή της ΣΠΟ, η ομάδα θα πρέπει να καθορίσει εάν θα χρησιμοποιήσει το σύστημα οργάνωσης λεξιλογίου που είναι διαθέσιμο στη συσκευή ή θα προσαρμόσει την οργάνωση λεξιλογίου. Πολλές συσκευές προσφέρουν μια σειρά επιλογών οργάνωσης λεξιλογίου με διαφορετικά επίπεδα πολυπλοκότητας. Εάν η ομάδα μετάβασης χρησιμοποιεί τη ΣΠΟ «ως έχει», τότε προτείνουμε τη χαρτογράφηση του λεξιλογίου του μαθητή από το βιβλίο PECS στη συσκευή. Εάν οι επιλογές για οργάνωση λεξιλογίου περιλαμβάνονται στη συσκευή, επιλέξτε μια που ταιριάζει με τις τρέχουσες δεξιότητες PECS του μαθητή. Σκεφτείτε να εκμεταλλευτείτε τις επιλογές για απόκρυψη/εμφάνιση συγκεκριμένων εικόνων που δεν είναι πιθανό να χρησιμοποιηθούν αμέσως από τον μαθητή. Για να προσαρμόσετε την οργάνωση, ξεκινήστε τον προγραμματισμό της ΣΠΟ με εκείνα τα στοιχεία/σελίδες/κουμπιά πλοήγησης που θα επιτρέψουν στον μαθητή να χρησιμοποιήσει το πιο συχνά χρησιμοποιούμενο λεξιλόγιο και δομές προτάσεων από το ρεπερτόριο του PECS. Το λεξιλόγιο μπορεί να οργανωθεί σε ψηφιακές σελίδες σύμφωνα με περιβαλλοντικές λειτουργίες και συνθήκες, όπως τρόφιμα, παιχνίδια, δραστηριότητες παιδικής χαράς κ.λπ. ή σύμφωνα με μέρη του λόγου. Στοιχεία λεξιλογίου που αφορούν πολλαπλά περιβάλλοντα θα πρέπει να τοποθετούνται στην κύρια ψηφιακή σελίδα.

Σκεπτικό: Η ΣΠΟ πρέπει να περιλαμβάνει όλο το τρέχον λεξιλόγιο PECS του μαθητή. Αυτό το λεξιλόγιο πρέπει να είναι γρήγορα και λειτουργικά προσβάσιμο στον μαθητή. Η οργάνωση λεξιλογίου εντός της ΣΠΟ θα πρέπει επίσης να ελαχιστοποιεί τον απαιτούμενο αριθμό πατημάτων κουμπιών και άλλων πτυχών της πολυπλοκότητας πλοήγησης. Η προηγούμενη εμπειρία του μαθητή με το PECS περιλαμβάνει συνήθως την οργάνωση εικόνων σύμφωνα με τους τύπους δραστηριότητας (π.χ. «ώρα σνακ», «ώρα παιδικής χαράς», «ώρα φαγητού», «ώρα κύκλου» κ.λπ.) σε μεμονωμένες σελίδες. Αυτή η οργανωτική δομή για το λεξιλόγιο πρέπει να διατηρηθεί. Εκτός από την αντιστοίχιση της προηγούμενης οργάνωσης λεξιλογίου εικόνων του μαθητή, αυτή η δομή περιορίζει επίσης την πολυπλοκότητα πλοήγησης για κάθε επικοινωνία, καθώς ο μαθητής δε θα χρειαστεί να κάνει ή να σχεδιάσει επιπλέον βήματα σύμφωνα με τις παραδοσιακές κατηγορίες γλώσσας (π.χ. ουσιαστικά, ρήματα) και αντίθετα, θα έχει στη διάθεσή του σύμβολα λειτουργικά και σχετικά με τη συνθήκη

Σύσταση 13: Απαιτήσεις πλοήγησης σελίδας ΣΠΟ. Οι δυναμικές οθόνες ΣΠΟ προσφέρουν διάφορες επιλογές που επιτρέπουν στον χρήστη να μεταβαίνει μεταξύ των σελίδων. Οι εφαρμογές tablet συνήθως παρέχουν τη δυνατότητα περιορισμού των στοιχείων λεξιλογίου σε αυτό που χωράει σε μία σελίδα προβολής ή την επιλογή να συμπεριλαμβάνονται σχεδόν απεριόριστα στοιχεία λεξιλογίου σε μια σελίδα με δυνατότητα κύλισης. Εάν ο μαθητής μετακινείται μεταξύ σελίδων, θα χρειαστούν κουμπιά όπως "επόμενη" ή "πίσω" σε κάθε σελίδα. Εάν ο χώρος αποθήκευσης λεξιλογίου της συσκευής βασίζεται στην κατηγορία, οι μαθητές θα πρέπει να επιλέξουν ένα σύμβολο κατηγορίας για να *άνοιγμα* μιας σελίδας που περιέχει αυτό το λεξιλόγιο και, στη συνέχεια, να πατήσουν ένα κουμπί *κλείσιμο* ή *αρχική οθόνη* για έξοδο από αυτήν τη σελίδα. Προσαρμόστε τη συσκευή έτσι ώστε αυτά τα κουμπιά πλοήγησης ή κατηγορίας να

μην εμφανίζονται στο παράθυρο μηνύματος ή να μην εκφωνούνται όταν είναι ενεργοποιημένα.

Σκεπτικό: Είναι εξαιρετικά σημαντικό όχι μόνο η ΣΠΟ να περιλαμβάνει όλο το λεξιλόγιο του μαθητή, αλλά και το λεξιλόγιό του να είναι γρήγορο και λειτουργικά προσβάσιμο. Η οργάνωση λεξιλογίου εντός της ΣΠΟ θα πρέπει επίσης να ελαχιστοποιεί τον απαιτούμενο αριθμό πατημάτων κουμπιών και άλλων πτυχών της πολυπλοκότητας πλοήγησης.

Σύσταση 14: Εκκαθάριση οθόνης. Πολλοί χρήστες του PECS, αφού έχουν ανταλλάξει τη Βάση Πρότασης, παίρνουν τη Βάση Πρότασης από τον Σύντροφο Επικοινωνίας και βάζουν τις εικόνες στις θέσεις που έχουν οριστεί μέσα στο βιβλίο PECS. Μόλις ο μαθητής δημιουργήσει και εκφωνήσει ένα μήνυμα, οι συσκευές προσφέρουν επιλογές στον χρήστη για εκκαθάριση της οθόνης. Ορισμένες συσκευές μπορούν να ρυθμιστούν για αυτόματη εκκαθάριση της οθόνης μετά την εκφώνηση του μηνύματος. Άλλες απαιτούν από τον χρήστη να πατήσει ένα κουμπί «διαγραφή» ή «εκκαθάριση» ώστε η φωνή να διαβάσει ολόκληρο το μήνυμα που εμφανίζεται στο παράθυρο. Το παράθυρο μηνύματος θα πρέπει να εκκαθαριστεί μετά από κάθε ενεργοποίηση μηνύματος αντί να επιτρέπει στον μαθητή να ενεργοποιήσει τη λειτουργία ομιλίας πολλές φορές για να επαναλάβει το ίδιο μήνυμα.

Σκεπτικό: Ο στόχος της χρήσης της ΣΠΟ θα πρέπει να συνεχίσει να είναι η ανεξάρτητη επικοινωνιακή αλληλεπίδραση με μια ποικιλία Συντρόφων Επικοινωνίας, συμπεριλαμβανομένων των «απλών» ακροατών. Προκειμένου ο μαθητής να δομήσει αυτόνομα πολλά μηνύματα σε μια δραστηριότητα ή μια συνομιλία πολλαπλών ανταλλαγών, πρέπει να αναλάβει την ευθύνη για την εκκαθάριση του παραθύρου του μηνύματος μετά την ομιλία της συσκευής. Συνιστούμε να διδάξετε στον μαθητή να εκκαθαρίζει το παράθυρο μηνύματος μετά από κάθε ενεργοποίηση, ακόμη και αν το επόμενο μήνυμά του είναι πιθανό να είναι πανομοιότυπο. Αυτό είναι συγκρίσιμο με αυτό που πρέπει να κάνει ένα άτομο που μιλάει προκειμένου να επαναλάβει το ίδιο μήνυμα.

Διδασκαλία Χρήσης της Συσκευής

Η μετάβαση των δεξιοτήτων PECS του μαθητή στη ΣΠΟ θα απαιτήσει χρόνο και προσεκτικά σχεδιασμένα μαθήματα. Η απλή παρουσίαση της συσκευής στον μαθητή και η επίδειξη της χρήσης της δεν αρκεί. Μόλις η συσκευή ρυθμιστεί, αρχίστε να διδάσκετε στον μαθητή να χρησιμοποιεί τη συσκευή με έναν Σύντροφο Επικοινωνίας.

Σκεπτικό: Η μεταφορά δεξιοτήτων από ένα βιβλίο PECS σε μία ΣΠΟ θα επιτευχθεί καλύτερα ξεκινώντας μαθήματα σε μια δραστηριότητα που είναι οικεία και κινητοποιεί τον μαθητή, κατά την οποία ο μαθητής είναι συνηθισμένος να χρησιμοποιεί PECS. Επειδή η χρήση της ΣΠΟ δεν θα αντικατοπτρίζει ακριβώς τα βήματα που χρησιμοποιούνται για την επικοινωνία μέσω του PECS, η ομάδα μετάβασης πρέπει να γνωρίζει με ακρίβεια ποια βήματα είναι απαραίτητα για μια ποικιλία μηνυμάτων. Αυτή η μεταφορά γίνεται πιο διεξοδικά και αξιόπιστα, χαρτογραφώντας μια ποικιλία φράσεων που χρησιμοποιούνται συχνά, έτσι ώστε τα μέλη της ομάδας που συμμετέχουν στα πρώτα μαθήματα εξάσκησης να γνωρίζουν και με ευχέρεια να ολοκληρώνουν κάθε βήμα της ακολουθίας.

Σύσταση 16: Διατήρηση Αυθόρμητισμού/Πρωτοβουλίας. Για να ξεκινήσει το πρώτο μάθημα, το βιβλίο PECS και η ΣΠΟ πρέπει να είναι διαθέσιμα στον μαθητή, καθώς είναι πιθανό να ξεκινήσει μια επικοινωνιακή αλληλεπίδραση εκτείνοντας προς τις εικόνες πάνω ή μέσα στο βιβλίο PECS. Για να μεταφέρετε αυτήν τη συμπεριφορά στη ΣΠΟ χρησιμοποιήστε τη διαδικασία βοήθειας με 2^ο άτομο (Frost & Bondy, 2002). Αυτή η τεχνική περιλαμβάνει τον Σύντροφο Επικοινωνίας που ενημερώνει τον μαθητή για το επικοινωνιακό πλαίσιο (δελεάζοντας με ένα επιθυμητό αντικείμενο) και στη συνέχεια ο Σωματικός Καθοδηγητής περιμένει τον μαθητή να κατευθυνθεί στο βιβλίο του PECS (έναρξη της αλληλεπίδρασης) και προτού ζητήσει να κατευθύνει σωματικά τον μαθητή στη ΣΠΟ. Ακολουθώντας τις αρχές του πρωτοκόλλου PECS, ο Σωματικός Καθοδηγητής θα χρησιμοποιήσει αλυσιδωτές αντιδράσεις προς τα πίσω αρχικά για να καθοδηγήσει σωματικά τον μαθητή να ολοκληρώσει κάθε βήμα της ανάλυσης έργου και στη συνέχεια για να εξαλείψει αυτές τις βοήθειες σε διαδοχικές επικοινωνιακές ευκαιρίες.

Σκεπτικό: Η επικοινωνία είναι λειτουργική μόνο όταν παράγεται αυθόρμητα και ανεξάρτητα από τον ομιλητή για να επηρεάσει αποτελεσματικά τη συμπεριφορά ενός Συντρόφου Επικοινωνίας. Ο χρήστης του PECS έχει πλούσιο ιστορικό έναρξης επικοινωνιακών αλληλεπιδράσεων παίρνοντας το βιβλίο του, δομώντας ένα μήνυμα, βρίσκοντας έναν Σύντροφο Επικοινωνίας, και παραδίδοντας το μήνυμα, οπότε αυτό το ιστορικό πρέπει να χρησιμοποιηθεί για τη διδασκαλία της χρήσης της ΣΠΟ.

Σύσταση 17: Αναπαράγετε το Στάδιο II του πρωτοκόλλου PECS. Μόλις ο μαθητής δεν χρειάζεται πλέον βοήθεια για να χρησιμοποιήσει τη ΣΠΟ για να δημιουργήσει μια ποικιλία μηνυμάτων και να τα παραδώσει στους Συντρόφους Επικοινωνίας, ενσωματώστε ευκαιρίες για να είναι επίμονος ομιλητής κατά την εκπαίδευση. Ο μαθητής πρέπει να διδαχθεί να μεταφέρει τη συσκευή μαζί του από δραστηριότητα σε δραστηριότητα και από τοποθεσία σε τοποθεσία, ανεξάρτητος. Πρέπει επίσης να διδαχθεί πώς να κερδίζει την προσοχή ενός Συντρόφου Επικοινωνίας με κατάλληλο και αποτελεσματικό τρόπο, καθώς και αποτελεσματικούς και κατάλληλους τρόπους για να επιμένει όταν ένας Σύντροφος Επικοινωνίας δεν ανταποκρίνεται στη φωνή της συσκευής. Παραδείγματα μπορεί να περιλαμβάνουν την επανάληψη ενός μηνύματος, τη ρύθμιση της έντασης της συσκευής, τη χρήση του ονόματος του Συντρόφου Επικοινωνίας για να προσελκύσει την προσοχή και την αναμονή έως ότου ο Σύντροφος Επικοινωνίας να είναι διαθέσιμος για αλληλεπίδραση.

Σκεπτικό: Στο Στάδιο II του PECS, ο μαθητής μαθαίνει να μεταφέρει το βιβλίο του PECS σε διάφορες δραστηριότητες και τοποθεσίες καθ' όλη τη διάρκεια της ημέρας του, να βρίσκει και να προσεγγίζει μια ποικιλία Συντρόφων Επικοινωνίας και να είναι επίμονος στην επικοινωνία του. Αυτά είναι σημαντικά στοιχεία για την ανεξάρτητη λειτουργική επικοινωνία, ιδιαίτερα για άτομα με αυτισμό και άλλες πολύπλοκες ανάγκες επικοινωνίας. Ο βαθμός αυτονομίας του μαθητή στη χρήση της ΣΠΟ σχετίζεται με την ικανότητά του να επιδεικνύει παρόμοια επίπεδα κοινωνικής επικοινωνιακής πρωτοβουλίας και επιμονής, και με το να επιλύει προβλήματα όταν οι αρχικές του επικοινωνιακές προσπάθειες δεν είναι αποτελεσματικές. Απαιτείται προγραμματισμός για τη μεταφορά σε μία ΣΠΟ αυτών των κρίσιμων πραγματολογικών πτυχών των δεξιοτήτων επικοινωνίας που έχει ο μαθητής μέσω του PECS.

Σύσταση 18: Διδάξτε νέο λεξιλόγιο χρησιμοποιώντας το Στάδιο III του πρωτοκόλλου PECS. Μέσα στο πρωτόκολλο του PECS οι εκπαιδευτές χρησιμοποιούν τους Ελέγχους Αντιστοιχίας και τις διαδικασίες διόρθωσης λάθους με 4 βήματα για να αξιολογήσουν και να διδάξουν τη διάκριση εικόνων/συμβόλων (Frost & Bondy, 2002). Όταν προσθέτετε νέο λεξιλόγιο στη ΣΠΟ, χρησιμοποιήστε αυτές τις τεχνικές για να διασφαλίσετε την κατάλληλη εκμάθηση και χρήση των νέων συμβόλων.

Σκεπτικό: Όταν η διάκριση εικόνων δεν διδάσκεται συστηματικά ή αποτελεσματικά, ο μαθητής συχνά προεπιλέγει να χρησιμοποιεί τη συσκευή για περιορισμένα, γενικά αιτήματα ή/και χρησιμοποιεί τη συσκευή ως παιχνίδι (Calculator & Johnson, 2008). Είναι επίσης σημαντικό να σημειωθεί ότι ορισμένοι μαθητές μπορούν να πατήσουν κουμπιά για μη επικοινωνιακούς σκοπούς (π.χ. για να ακούσουν τα ακουστικά σχόλια). Η χρήση του Ελέγχου Αντιστοιχίας είναι ένα αποδεδειγμένο, συστηματικό και αποτελεσματικό μέσο για τη λειτουργική αξιολόγηση και διδασκαλία νέου λεξιλογίου στο πλαίσιο που ο μαθητής επιλέγει ανάμεσα σε μια σειρά από αγαπημένα αντικείμενα και δραστηριότητες.

Σύσταση 19: Διδάξτε τεχνικές αυτοδιόρθωσης. Να αναμένετε ότι ο μαθητής θα κάνει λάθη όπως πολλαπλά πατήματα ενός κουμπιού, τοποθέτηση εικόνων σε λάθος σειρά στο παράθυρο μηνύματος ή άνοιγμα ή μετάβαση σε λανθασμένες σελίδες. Χρησιμοποιήστε στρατηγικές διόρθωσης λαθών, όπως οι διαδικασίες διόρθωσης λάθους με 4 βήματα ή Ένα Βήμα Πίσω (Frost & Bondy, 2002) για να ανταποκριθείτε σε αυτά τα λάθη.

Σκεπτικό: Ο εκπαιδευτής ή ο Σύντροφος Επικοινωνίας δεν πρέπει να διορθώνει τα λάθη που κάνει ο χρήστης όταν χρησιμοποιεί τη ΣΠΟ. Αυτό θα έχει ως αποτέλεσμα την επανάληψη των λαθών ή/και την εξάρτηση από τον Σύντροφο Επικοινωνίας στο μέλλον. Οι τεχνικές διόρθωσης λαθών με τα 4 βήματα και με 1 Βήμα Πίσω βασίζονται σε στοιχεία και έχουν αποδειχθεί ότι οδηγούν σε αποτελεσματική κατάκτηση των δεξιοτήτων στόχων.

Σύσταση 20: Ομαδική εκπαίδευση και υποστήριξη. Παρέχετε εκπαίδευση σε όλες τις ΣΠΟ και σε συναφείς μεθόδους διδασκαλίας και υποστήριξης επικοινωνίας για αυτόν τον μεμονωμένο μαθητή σε όλα τα σχετιζόμενα με τον μαθητή άτομα.

Σκεπτικό: Όπως συμβαίνει με οποιαδήποτε αποτελεσματική επικοινωνιακή παρέμβαση που στοχεύει στη διδασκαλία και την υποστήριξη αυθόρμητης λειτουργικής επικοινωνίας με γενίκευση σε όλα τα πλαίσια, τις συνθήκες και σε μη λεκτικά και ελάχιστα λεκτικά άτομα με αυτισμό, είναι κρίσιμο η ομάδα παρέμβασης και όλα τα σχετιζόμενα άτομα να γνωρίζουν και να ειδικεύονται σε, οποιεσδήποτε απαιτούμενες τεχνικές διδασκαλίας και υποστήριξης, συμπεριλαμβανομένων βοηθειών και τεχνικών διόρθωσης λαθών, τρεχόντων επιπέδων ικανότητας και μελλοντικών στόχων δεξιοτήτων.

Σύσταση 21: Διατήρηση του βιβλίου PECS ως εφεδρική στρατηγική. Διατηρήστε το βιβλίο PECS του μαθητή διαθέσιμο ως εφεδρικό μέσο επικοινωνίας, σε περίπτωση που η ΣΠΟ δεν είναι διαθέσιμη για ένα χρονικό διάστημα (π.χ. ώρες, ημέρες). Ζητήστε από τον μαθητή να χρησιμοποιεί περιοδικά το βιβλίο PECS, προκειμένου να διατηρεί την επικοινωνία που βασίζεται στο PECS ως προετοιμασία για πιθανή διακοπή λειτουργίας της ΣΠΟ.

Σκεπτικό: Η ΣΠΟ υψηλής τεχνολογίας βασίζονται σε προηγμένο προγραμματισμό και σε τροφοδοσία AC ή μπαταρίας, οπότε προβλέψτε διακοπές ρεύματος, χαμηλή μπαταρία ή βλάβη της συσκευής. Η τεχνική διακοπή λειτουργίας της ΣΠΟ είναι ένα συνηθισμένο γεγονός και έχει άμεσες και έμμεσες επιπτώσεις στην επικοινωνία των μαθητών και στο να είναι καλά (Shepherd, Campbell, Renzoni, & Sloan, 2009). Έχοντας διαθέσιμο το βιβλίο PECS και διατηρώντας τις δεξιότητες του μαθητή στη χρήση του, παρέχει μια αξιόπιστη εφεδρική στρατηγική επικοινωνίας.

Παραπομπές:

Calculator, S., & Johnson, A. (2008, November). *Factors related to the rejection & abandonment of AAC devices*. Paper presented at annual convention of the American Speech-Language-Hearing Association, Chicago, IL.

Frost, L., & Bondy, A. (2002). *The Picture Exchange Communication System Training Manual*, 2nd Edition. Newark, DE: Pyramid Educational Consultants.

Schlosser, R. W., & Blischak, D. M. (2001). Is there a role for speech output in interventions for persons with autism? *Focus on Autism and Other Developmental Disabilities*, 16(3), 170 – 178.

Shepherd, T. A., Campbell, K. A., Renzoni, A. M., & Sloan, N. (2009). Reliability of speech generating devices: A 5-year review. *Augmentative and Alternative Communication*, 25(3), 145 – 153.

Για περισσότερες πληροφορίες σχετικά με τη μετάβαση από το Σύστημα Επικοινωνίας μέσω Ανταλλαγής Εικόνων PECS σε μία Συσκευή Παραγωγής Ομιλίας παρακολουθείτε το μονοήμερο σεμινάριο της Pyramid Educational Consultants, Μετάβαση από το PECS στις Συσκευές Παραγωγής Ομιλίας (ΣΠΟ). Επισκεφθείτε την ιστοσελίδα www.pecs.com, ή επικοινωνήστε με την Pyramid στο pecsgreece@pecs.com ή στο 6937490590 για περισσότερες πληροφορίες για αυτό το νέο σεμινάριο.